

UVOD

PDV 2006 nosijo naslov: DRUŽINA, ZIBELKA ŽIVLJENJA IN LJUBEZNI. Pascual Chávez, salezijanski vrhovni predstojnik, nas ob 150-letnici smrti don Boskove mame Marjete vabi, da razmislimo o družini, ki je »zibelka življenja in ljubezni ter prvenstveno mesto za počlovečenje današnje družbe«.

Namen Postnih duhovnih vaj 2006 je, da z večjo pozornostjo razmišljamo o družini, njenih vrednotah in težavah, ki ogrožajo naše notranje in zunanje življenje.

Temelj našega razmišljanja o družini na PDV bo pripoved evangelista Luke o sv. družini:

Ko sta ga zagledala, sta bila presenečena in njegova mati mu je rekla: »Otrok, zakaj si nama tako storil? Tvoj oče in jaz sva te s tesnobo iskala.« Dejal jima je: »Kako da sta me iskala? Mar nista vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?« Vendar nista razumela besed, ki jima jih je rekel. Nato se je vrnil z njima in prišel v Nazaret ter jima je bil pokoren. In njegova mati je vse, kar se je zgodilo, shranila v svojem srcu. Jezus pa je napredoval v modrosti, rasti in milosti pri Bogu in pri ljudeh. (Lk 2, 48–52)

Družina je zibelka, iz katere izhajamo. Zaznamuje nas, v njej odraščamo v fante in dekleta. Vemo, da je družina v današnjem času v nevarnosti. Grozijo ji mnoga lahkotna pojmovanja o skupnem življenju in ohlapnih zvezah, v katerih se zakon, ki ga je Bog zapisal v človeško naravo, ne spoštuje. Mnogi mladi hrepenijo po ljubezni. Želijo si ustvariti dobre družine. To je poklic in naloga, na katero se morajo z vso odgovornostjo pripraviti. PDV 2006 so priložnost, da se zavemo pomembnosti vloge, ki jo ima družina za naše življenje in vero.

Zgodba o družini

Sredi doline, pokrite s polji, travniki in gozdovi, je v neki dvonadstropni hišici živela srečna družinica. V tistem času so v njej bivali mama, očka in svetlolas šestleten otrok. Očka je delal v tovarni za vodovodne pipe, mama pa je obdelovala vrt tam za hišico in s trdo roko redila dvanajst klepetavih kokoši ter ponosnega petelina. Fantič je bil srečen in ponosen, da je mogel hoditi v šolo. Naučil se je že napisati svoje ime. Vedel je tudi, kaj pomeni "biti siten".

Sredi doline je tekel vijugast žuboreč potoček.

Hišica je stala na samem malo stran od vasi. Ob nedeljah so se stisnili v majhen avto in šli k maši v župnijsko cerkev. Po maši pa so šli na sladoled ali na toplo čokolado, pač glede na letni čas.

Zvečer je v hišici vedno zavladal nemir, kajti fantič je pred spanjem vedno našel kak izgovor, npr. da bi rad štel zvezde ali lučke ali kvadratke na namiznem prtju.

Pred spanjem so vsi skupaj molili. Neki Gospodov angel je vsak večer zbral molitve in jih nosil v nebesa.

Neke jeseni je dolgo časa deževalo. Potok je bil poln umazane vode. Na gori pa so debela in blato naredili jez, za katerim je nastalo blatno jezero. Ob sončnem zahodu pa je pod pritiskom vode popustil. Dolino je vedno bolj zalivala voda.

Očka je zbudil mamo in otroka. Stisnili so se drug k drugemu, kajti voda je že prodrla v pritličje. Vedno bolj je naraščala.

»Pojdimo na streho!« je dejal očka. Zgrabil je otroka, ki se ga je oprijel ves prestrašen okoli vratu, v očeh pa mu je drhtel strah. Stopil je v zgornje nadstropje in od tam na streho. Mamica je šla za njima. Na strehi so se počutili kot brodolomci na otočku, ki je postajal vedno manjši, saj je voda še vedno naraščala in je očku že segala do kolen.

Očka se je čvrsto usidral na streho, objel mamico in ji dejal: »Vzemi otroka v roke in se povzpni na moje rame!«

Mamica in otrok sta se povzpela na očkove rame, očka pa je rekel: »Stopi na moje rame in dvigni otroka na svoje rame. Ne boj se. Naj se zgodi, kar se že bo, jaz te ne bom zapustil.«

Voda pa je še naprej naraščala. Potopila je očka in njegove stegnjene roke, ki so držale mamico, potem je požrla mamico in njene stegnjene roke, ki so držale otroka. Toda oče ni popustil in je čvrsto držal mamico. Voda pa je še kar naraščala. Segala je otroku do ust, do oči, do čela ...

Gospodov angel, ki je prišel, da bi odnesel njihove večerne molitve v nebesa, je opazil samo šop svetlih las, ki so štrlele iz vode.

Narahlo je zgrabil šop in povlekel. Najprej je povlekel fanta, ki ga je držal za šop, za otrokom je prišla ven mamica, za mamico je prišel na dan tudi očka. Nihče ni nehal držati drug drugega.

Angel je pospešil svoj let in narahlo posadil verigo posebne vrste na vrh najvišjega griča, do kamor voda ne bi nikoli prišla. Potem sta mamica in otrok popadala na travo, nato pa so se vsi objeli, jokali in se smejali.

Namesto molitev je angel tisti večer nesel v nebesa njihovo ljubezen. In vsa množica nebeščanov je gromko zaploskala.

PETEK ZVEČER

SPOZNAVANJE

Prtljaga

S seboj na duhovne vaje smo prinesli prtljago. Nismo prinesli vsega, kar imamo doma, ampak tisto, kar menimo, da bomo potrebovali. Morda bomo kmalu ugotovili, da smo kaj pomembnega pozabili doma, in mogoče bomo v nedeljo ugotovili, da imamo v potovalki kaj, česar nismo potrebovali ... Nekaj je v naših potovalkah gotovo enakega, podobnega (npr. vsi smo s sabo prinesli obleke), vsekakor se pa vsebina naših potovalk, nahrbtnikov med sabo razlikuje. Zato v predstavitev (ime, od kje prihajam, zakaj sem prišel) tokrat vključimo še "kaj sem prinesel s sabo". Povabimo vsakega, naj gre iskat v svojo potovalko eno stvar, ki jo je prinesel od doma, ki ga spominja na dom (zakaj?). Ko se spet zberemo, zapojemo pesem in začnemo s predstavitvami.

Igra, družina

Družina Kunšič, Kunčič, Kunžič, Kungsič, Kunčič ... imajo 4 člane; očeta, mamo, sina, hčerko, starega ata, mamo. Na listke napišemo imena članov (npr. mama Kunšič). Udeleženci jih izžrebajo iz vrečke, kjer so pomešani med seboj. Potem se morajo družine med seboj najti in se predstaviti. Sledijo različni krogi srečanj in predstavljanj (dobijo se mame in hčerke na kavi, očetje in sinovi grede na nogomet). Vsakič, ko se dobijo npr. vse mame, se skupaj predstavijo in tako se ponovi več kombinacij.

Pesmi in bansi

Animatorji, zadolženi za glasbo, naj pripravijo nekaj primernih pesmi in bansov za ta večer.

SOBOTA DOPOLDNE

DELO PO SKUPINAH

1. Spoznavanje

Igramo se družino, kjer spontano oblikujemo like. Najprej najdemo očeta in mamo (poroka) ... ob njej sta stara starša ... nato pridejo otroci ... Tako se oblikuje družina in vsi smo člani te družine s točno določeno vlogo. Kot člani ene družine se predstavimo v vlogi, ki jo igramo.

* Lahko se igramo tudi več družin z manj člani, ki se med seboj obiskujejo in se spoznavajo.

2. Obdobja življenja

Na list papirja, na katerem so časovno opredeljena obdobja – do 5. let, do 13. let, danes – udeleženci vpišejo: najlepši dogodek tega obdobja, najtežji dogodek in ideal tega obdobja. Nato se razdelijo v pare ali trojke – skupaj tisti, ki se najmanj poznajo – in si izmenjajo svoje ugotovitve.

* Vsak dobi 3 listke, na katere napiše po eno lastnost svoje družine. Liste animator zbere skupaj in lastnosti drugo za drugim prebere.

3. Gradnje hiše – pedagoška igra (uvodna motivacija)

/Udeleženci se z ustvarjalnostjo bolj odprejo drug drugemu in sta tako pogovor in poglobitev teme veliko lažja./

Gradnja hiše: vsak od udeležencev pomaga pri gradnji hiše ... naša naloga je, da zgradimo hišo, ki bo postala naš dom. Pri gradnji lahko določimo vloge.

- gradnjo hiše časovno omejimo
- hišo lahko gradimo iz lego kock, z zgibanjem papirja, z risanjem, zlaganjem kart, striženjem barvnega papirja in lepljenjem ... naredimo maketo/risbo/približek svoje družine ...
- hiša ima temelje, nadstropja in mansardo
- prostore opremljamo z različnimi idejami (kuhinja, dnevna soba, prostor, kjer se največ zadržuje vsa družina, podstrešje, kamor odlagamo prtljago)
- hišo lahko gradimo iz lepenke, podobno kot »Barby« hišica
- za osebe lahko uporabimo šahovske figure, figure namiznih iger itd.
- hišo lahko gradimo tudi iz kart

4. Pogovor (aktualizacija tematike)

* Debata

- iz hiše naredimo dom ... družino ...
- kje so težave, kje so nevarnosti
- kaj je pozitivno in negativno
- kakšna je vloga mame in očeta

* Dva plakata: na enega narišemo/napišemo MOJA MAMA, na drugega MOJ ATA. Damo ju v sredino kroga, udeleženci nanju napišejo asociacije. Sledi pogovor. Obdelamo še povezanost z brati, s sestrami ...

V družini niso samo lepi trenutki, ampak je družina tudi prostor odpovedovanja, potrpežljivosti ...

Pogovarjamo se o družini in naši vlogi v njej ...

V družini ni vedno samo lepo, pridejo tudi težave, kako jih rešimo?

Kako z družino praznujemo? Kako se na praznike pripravljamo?

Kakšen je lahko moj prispevek družini v tem postu?

* Moja družina v barvah: narišemo družino – vse člane upodobimo s čim več barvami. Pri risanju ni pomembna oblika, ampak barva. Slike nato obesimo po sobi. Skupaj pregledamo slike in ugotavljamo, zakaj smo uporabljali določene barve in poskušajmo ugotoviti, kaj to pomeni.

* Težave današnje družine: lahko jih uprizorimo z igro vlog

- klik generacija
- potrošništvo
- preobremenjenost
- vzgoja

5. Pro et contra

Tematiko družine osvetlimo z nekaj dejstvi. Pri tem se lahko opremo na literaturo: Pascual Chávez, *Razlaga vezila za salezijansko družino*; Vital Vider; *Zakon kot zakrament*; Vital Vider, *Kako najti pravega*.

- vrednote družine
- čemu sploh zakon
- vloge očeta in matere
- družina: zakaj in kako
- vera in družina

V skupini oblikujemo parlament in se razdelimo na pro te contra. Odpremo razpravo o družini.

6. Sv. pismo in družina

V Svetem pismu lahko poiščemo zglede sv. družine (Jožef, Marija, Jezus) in jih primerjamo s svojo družino. Pogovor se lahko oblikuje po skupinah tudi ob različnih svetopisemskih zgledih.

- Jezusova družina (ne/popolna), kaj iz nje lahko potegnem za svoje življenje
- različne slike družin danes – fotosimbolika (aktualen pogovor).

7. Meditacija o družini (meditativna glasba)

Udeleženci se udobno namestijo in animator bere tekst: kako pridem domov, vstopim v hodnik, koga vidim ... potem nadaljujem z vsakim prostorom in opazujem vse, kar tam vidim, pozdravim ljudi, ki so v prostoru ... se z njimi pogovarjam ... slišim besede ...

Nato sledi kratka refleksija: vsak izrazi kratko misel, tisto, kar ga nagovarja in kaj je spoznal o svoji družini.

* Tekst v pomoč animatorju

Najprej se udobno namestimo in umirimo. */Opazujemo in čakamo, da se skupina umiri, šele nato nadaljujemo. Govorimo počasi in mirno. Udeleženci naj imajo med posameznimi stavki dovolj časa./*

Zapremo oči. */Ponovimo nekajkrat, da se skupina res pripravi za sodelovanje, naj bo zares tišina./*

Zdaj vas vabim, da gremo v mislih domov. */Izgovarjamo počasi, stavek za stavkom. Se ne mudi./*

Stopili boste v svoj dom. Predstavlajte si vhodna vrata. Odprite jih in vstopite. V mislih si oglejmo vežo. Kaj vse je v njej? Ste v njej koga srečali? Vas je kdo pozdravil? Pa vi njega? Odzdravite mu, samo v mislih, se razume!

Povprašajte ga kaj. Vstopimo v kuhinjo. Ali v njej kaj diši? Kdo pripravlja kosilo? Kako vas je sprejel? Kaj je rekel? Vstopimo v dnevno sobo. Ali je televizor prižgan? In zdaj gremo v svojo sobo oziroma v tisti prostor, ki je naš, kjer smo najraje. Sprehodili smo se skozi vežo, kuhinjo, dnevno sobo. Tam smo srečali svoje domače. Koga še nismo srečali? Poiščimo ga! */Nekoliko daljša tišina/*. Zdaj počasi odprite oči!

Nato se pogovorimo ob vprašanjih:

- kaj se vam zdi v vašem stanovanju najpomembnejše in zakaj?
- koga ste srečali? Koga niste ... zakaj ne?
- kje se vaša družina največ zbira? Zakaj?
- naštejte nekaj srečnih družinskih dogodkov, ko ste bili v družini res srečni!

SOBOTA POPOLDNE

PRIČEVANJE

Pričevale bodo družine z več otroki.

- njihova izkušnja družine v mladosti
- njihova priprava na zakon
- njihova prva leta
- njihova družina danes

POGOVOR V SKUPINAH

V skupinah se najprej pogovorimo o pričevanju, v nadaljevanju, če je čas, pa lahko spregovorimo kaj o postnem času, spovedi, duhovnem vodstvu, ... o resnosti mojih odločitev ...

Tu je nekaj idej za pogovor:

O postnem času: zakaj postni čas, kako naj ga živimo in pravilno opravimo? Postni čas ovrednotimo kot čas notranjega spreobrnjenja, kot čas naše osebne odgovornosti in resnične pripravljenosti, da se spremenimo. Postni čas je nujno povezan s spovedjo, skupaj odkrivamo smisel spovedi in se pogovorimo, kako bomo naredili konkretne sklepe. Sklepi naj bodo kot konkretna priprava na veliko noč.

O spovedi: kako gledam na vlogo duhovnika pri spovedi? Se zavedam, da je v duhovniku navzoč sam Jezus Kristus? On ga uporabi za svoje orodje, On nas preko duhovnika nagovarja in nam razodeva Božjo voljo. Zakaj je spoved pomembna, zakaj jo kristjani sploh imamo, zakaj je potrebna pri spovedi iskrenost? Če pri spovedi kaj zatajimo, kaj se zgodi ...?

O duhovnem vodstvu

Ta oblika pomoči pri rasti v krščanskem življenju in pri sprejemanju pravih odločitev je bila v Cerkvi vedno navzoča. Zelo nazorna je svetopisemska pripoved, ko je Bog poklical dečka Samuela. Samuel pri svojih letih še ni bil sposoben odkriti, da ga pravzaprav kliče Bog (prim. 1 Sam 3, 1–10). Ta klic mu je pomagal odkriti duhovnik Eli. Mnogi svetniki so poznali to metodo 'odkrivanja' Božje volje. Npr. sv. Janez Bosko in sv. Dominik Savio („*Vi, don Bosko, boste krojač, jaz pa bom obleka. Naredite dobro obleko za Gospoda!*“). Odločiti se za redna srečevanja z duhovnim spremljevalcem (voditeljem) pravzaprav pomeni odgovorno načrtovati svoje življenje v poslušnosti Božjim navdihom. Kaj je pravzaprav lahko vsebina

duhovnega pogovora? V reviji *Tretji dan* (september/oktober 2005) je na to temo napisal zanimiv članek g. Ivan Platovnjak. V njem je med drugim navedel, katere teme lahko vključimo v pogovor z duhovnim spremljevalcem (voditeljem).

- medsebojno poznavanje: splošni opis lastnega življenja na vseh ravneh in področji (to je še posebej potrebno na začetku duhovnega spremljanja);
- stanje telesnega zdravja;
- splošno duševno stanje (zadovoljen, žalosten, navdušen, potolažen, potrj itd.);
- čustvena uravnoteženost (simpatije, prijateljstva, antipatije, odnosi s starši ...);
- uresničevanje teologalnih kreposti vere, upanja in ljubezni (upanje je danes v „križi“!);
- uboštvo, čistost, pokorščina in druge kreposti;
- razumevanje in odnos do Boga, Jezusa, Cerkve, Marije, svetnikov ...;
- čut in razpoložljivost za žrtvovanje, odpoved;
- molitveno življenje, odnos do Svetega pisma, zakramentov (practiciranje, razumevanje ...);
- pričevanje (apostolat);
- odločitve (vsakdanje, življenjske);
- pogled na človeka in njegovo skrivnost;
- odnosi z drugimi in prilagajanje drugim (družina, šola, prosti čas, župnija, družbena angažiranost, gibanja ...);
- ideje in pogledi na splošna življenjska vprašanja;
- uspehi in neuspehi v družini, šoli, službi, s prijatelji ...;
- napake, razvade, notranja teženja (Ne gre toliko za govorjenje svojih grehov, kajti to spada k zakramentu svete spovedi, razen v primeru, da bi bila duhovni spremljevalec in spovednik v isti osebi) ...

O dobrem svetovalcu: Verjetno si se že znašel v okoliščinah, ko si potreboval pameten nasvet ali smernico. Toda h komu iti po nasvet? Sv. Terezija Avilska naj bi kar nekaj let iskala svojega duhovnega spremljevalca. Oseba, ki svetuje, naj bi bila notranje kar se da svobodna, odgovorna, ki zna spoštovati druge in njihove stvari, samodisciplinirana, sposobna empatije, ki ne pusti na cedilu, ki ima določene življenjske izkušnje (in te si pridobi z leti!). Priznati si je treba, da je dobro svetovati v resnici težko, saj zahteva kar močno mero notranjega življenja, globoko duhovnost, gojitev duha cerkvenosti in volje po dobrem nasvetu.

NEDELJA

OVREDNOTENJE IN ZAKLJUČEK

1. Anketa – vprašanja in odgovori

- Kako ocenjuješ PDV 2006: vsebino in potek?
- Kaj od pričakovanega si dobil?
- Kaj si spoznal oz. kaj ti bo ostalo v spominu?
- Tvoja kritika ...
- Oceni delo v skupini: udeleženci, animatorji
- Tvoja nova spoznanja so ...

2. Refleksija - hiša

Na barvne zidake iz papirja (lahko so to navadni papirji) napišemo :

- prvi zidak (npr. modri): moja temeljna spoznanja
- drugi zidak (npr. rumeni): najlepši trenutki/stvari na PDV
- tretji zidak (npr. rdeči): moja spoznanja
- četrti zidak (npr. oranžni): kaj bi rad pokritiziral

Najprej si stvari na kratko povemo, potem pa v tišini začnemo naš skupni dom. Gradimo tako, da na tla polagamo zidake. Pustimo, da vsak naredi po svoje. Povemo, da bomo iz prvih zidakov gradili temelje, iz drugih stene, iz tretjih streho, iz četrteh trakov pa okolico.

3. Sklepi ob zaključku PDV

Na koncu dela v skupini na listke napišemo nekaj temeljnih vrednot družine. Listke zberemo v skupni košarici. Vsak nato iz nje izvleče eno vrednoto, ki naj bo popotnica za naprej in kot sklep od koncu PDV.

4. Priprava sv. mašo

Vsaka skupina po dogovoru pripravi en del sv. maše.

ZAPISKI
